

Aušra Gineitytė: „Mano lemtis – baletas“

2022

| 2/3 |

Aušra Gineitytė (g. 1962) – lietuvių baletu solistė, pedagogė. 1980 m. baigusi M. K. Čiurlionio menų mokyklą, iki 2001 m. buvo Lietuvos operos ir baletu teatro solistė, 1998–2012 m. – Anžėlikos Cholinu šoku teatro solistė, nuo 1995 m. pabaigu dėstu Nacionalinė M. K. Čiurlionio menų mokyklu Baletu skyriuje charakterinį šokį.

Jūratė Terleckaitė

Turbūt visi Lietuvoje išugdyti baletu šokėjai nuėjo panašiu keliu. Viena jo atkarpa – šokių būrelis ir jame sutikta mokytoja – geroji dėja, kuri paskatino stoti į M. K. Čiurlionio menų mokyklą. Ar jūs, gerbiama Aušra, istorija panaši?

Mano istorija neišsiskiria iš kitų. Šešerių pradėjau lankyti šokių būrelį Geležinkeliniu kultūros rūmuose, kur pirmoji mano mokytoja buvo baletu žvaigždė Marija Juozapaitytė-Kelbauskienė. Paskui šoku mokė buvusi baletu artistė Viktorija Lipnickaitė-Baulienė. Abi jos ragino mane stoti į M. K. Čiurlionio menų mokyklą. Paklausiau. Priėmė. Mokykluje klasikinio šoku mokė Leokadija Šveikauskaitė-Dumšaitienė. Man labai pasisekė, kad buvau jos mokinė. Iki šiol ją myliu ir gerbiu. Laimė lydėjo ir atėjus į LNOBT, nes iš karto pradėjo globoti pedagogė repėtorė Lidija Šulga-Tamulevičienė. Ji iš karto pakvietė mane į solistams skirtas pamokas. Tai buvo nepaprastai įdomu ir naudinga. Lidija – labai subtili pedagogė, taikli, giliai ir kruopščiai kapstanti. Solo vaidmenis ruošiau ir su pedagogė repėtorė

Lilijana Dišlere (su ja esu repėtavusi *Makbeta*), teko repėtuoti su Henriku Baniu ir Vėlovu Sasnausku. Nuostabi patirtis buvo dirbti su fantastišku pedagogu Jonu Katakiniu. Baletas nuostabus ir tuo, kad šokėjas per visą karjerą turi mokytoją, repėtoriu, ko neturi nei muzikantai, nei dailininkai.

Svarstau, kad šoku mokyklų, būrelių mokytojai yra nepakankamai įvertinti. Be jų pasiaukojamo darbu ne viena žvaigždė nebūtų sužibėjusi. Ką manote? Kaip žiūrite į jų vaidmenį?

Repėtoriai, kaip ir sportu treneriai, visą laiką šalia: stebi, susako pastabas, net fizinių krūvių paskirsto, augina kaip vaiką, moko meninės išraiškos. Jų algos neatitinka darbu sąnaudų. Pedagogu darbas nesibaigia pamoka ar repėcija. Kad ir kur būtum, galvoji, kaip geriau vesti pamoką. Tai atima daug laiku, tam būtinas atsidavimas, pasišventimas. Iš mokinių nelaukiu nei garbinimo, nei ditirambu. Nėra didesnio dėiaugsmo, kaip matyti buvusius mokinius gerai šokančius. Iš LNOBT visada

išeinu pakilios nuotaikos. Buvę mokiniai priėję sveikinasi, prašo pastabų. Su visais stengiausi bendrauti geruoju, padėti, nors kartais tekdavo ir griežčiau pakalbėti.

Tai gal valdžia turėtų pakelti atlyginimą?

Nepasakyčiau, kad vargstu. Per daug nesuku galvos dėl pinigų, nesiekiu susikrauti turtų. Norėčiau, kad užtektų pinigų ir laiko kelionėms.

Anais laikais nebuvo galimybės tobulintis įvairiuose kursuose. Jūsų mokytoja L. Šveikauskaitė-Dumšaitienė, labai talentinga pedagogė, paruošė Jus profesionalios balerinos karjerai ir gyvenimui. LNOBT pedagogė repetitorė L. Šulga-Tamulevičienė taip pat ugdė Jūsų profesionalumą. Prisiminkite jas.

L. Dumšaitienė buvo puiki pedagogė, pasak mano mamos, ji man buvo kaip antra mama. Bendrabutyje gyvenusios mergaitės ypač juto jos globą. Mes svečiuodavomės pas ją, baigiant mokyklą scenai padovanojo savo papuošalus, kurių dalį išsaugojau. Vėliau aplankydavo

teatre, pasveikindavo pagimdžius kūdikį, yra mano vyresniojo sūnaus krikšto mama. Ji suspėdavo visur: aplankydavo koleges, pakviesdavo pas save į svečius, lankydavosi baletu ir teatro spektakliuose, o paskui susakydavo pastabas. Ji ugdė ištvermę, charakterį, fizinius duomenis, šokio techniką. Lyg tarp kitko pasakydavo: „Aš nurodau pastabas tik vienai, aštuntai. Galvokite pačios, nes teatre jūsų bus nebe aštuonios, o trisdešimt aštuonios, ir niekas individualių pastabų nesakys, pačios turėsite savimi pasirūpinti.“ Turėjo gerą humoro jausmą. Rugsėjo 1-ąją gaudavo daugiausia gėlių, ir ne tik iš savo mokinių, bet ir iš tų, su kuriomis repetuodavo *Pelenę*. Visi ją mėgo, nes buvo įdomi, stipri asmenybė, o kartu ir labai paprasta.

Dar mokykloje su L. Dumšaitiene buvau paruošusi Alyvų Fėjos variaciją iš baletu *Miegančioji gražuolė*. Atėjusi į teatrą, pateikiau paraišką atlikti šį vaidmenį. Esu dėkinga to meto Baletu trupės meno vadovui Vytautui Brazdyliui, kad sudarė tam sąlygas. Jis labai rėmė ir skatino čiurlioniukus. Anuomet taikyta tokia praktika: pasirenki norimą vaidmenį ir susirandi repetitorių, kuris norėtų su tavimi dirbti. Tada vyksta peržiūra ir komisija sprendžia, ar būsi įtrauktas į repertuarą.

Dalia baletu *Dalia*

2022

| 2/3 |

Alyvų fėja baletė *Miegančioji gražuolė*

Kaip tik tuo metu LNOBT statė *Miegančiąją gražuolę*. Paprašiau L. Šulgos padėti parengti Alyvų Fėjos vaidmenį, patekau į Alyvų Fėjų sudėtį ir atlikau šį vaidmenį iki darbo teatre pabaigos. Nors jis laikomas antraeilium soliniu, bet pagrindas klasikinis.

Vėliau LNOBT vadovybė skyrė stažuotę Leningrade (Sankt Peterburge) pas Iriną Kolpakovą. Ten surepetavau Alyvų Fėją ir kitus repertuaro vaidmenis. I. Kolpakova pripažino, kad Alyvų Fėjos vaidmuo atitinka mano fizinius duomenis ir baletą techniką. Viena kita mokinė ir dabar paprašo manęs pakonsultuoti dėl šio vaidmens.

Su L. Šulga ruošiau ir kitus klasikinius ir charakterinius vaidmenis. Artistai, su kuriais ji repetuodavo, išsiskyrė subtilumu, buvo matyti jos ranka. Labai džiaugiuosi, kad teko su ja daug dirbti.

Kai *Miegančioji gražuolė* buvo perstatoma, repetavome su Ninel Kurgapkina. Beje, pirmą kartą statant šį spektaklį buvo atvykusi I. Kolpakova. Visada dirbome su atvykusiais repertoriais, jokių kursų nebuvo. O dabar kiek galimybių tobulėti!

Ar pavykdavo ir pavyksta susidraugauti su jauduliu? Kada - scenoje ar dėstydamas mokyklos klasėje - labiau jį jaučiate? Paprastai kaip tik jaudulį kaltiname dėl nesėkmės konkurse, varžybose, scenoje.

Su jauduliu susidraugauti nori nenori tenka. Būna atvejų, kai jis pakiša koją. Esame gyvi žmonės, vienas spektaklis pavyksta geriau, kitas – prasčiau. Bėgant metams išmoksti šokti drebančiomis kojomis, suvaldyti jaudulį. O kartais jaudulys išeina į gera. Štai šviesaus atminimo J. Katakino kūrybos vakare šokau vieną Jurijaus Smorigino sukurtą numerį – duetą su J. Katakiniu. Premjerose atiduodavau save visą, netausojau savęs. Kitą dieną šokau *Miegančiojoje gražuolėje*. L. Dumšaitienė po spektaklio priėjusi tarė: „Žinai, viskas buvo gerai, bet šiandien nebuvo to spindesio, kaip kad kituose spektakliuose.“ Tai tiesa, emociškai buvau išsekusi. Jei jaudulio visai nėra, nebėra šviežumo.

Salėje prieš mokinius nesijaudinu, nebent jie atlieka naują mano šokį. Bet tada ima ne

Mirštanti gulbė (1989 m.)

jaudulys, o nervai. Taip nutinka per baigiamuosius egzaminus atliekant mano sukurtą choreografiją. Ir kuo mokinys geresnis, tuo didesnis jaudulys. Savęs net klausiu, ar labiau jaudindavusi pati eidama į sceną, ar dabar. Ir ne todėl, kad mokiniai nepasirengę... Tiesiog neramu, kad kas negerai nenutiktų, kad ant prakaito lašelio nepaslystų, neužliptų ant pėdos ir pan.

Nors neįtikėtina, bet jaudulį gali kelti ir tobulai atliktas vaidmuo. Kai sušokau *Motery dainų* premjeroje, daugelis sveikino sakydami, kad ypač gerai atlikau savo vaidmenį. Bet kituose spektakliuose žiūrovai vėl tikėjosi kažko naujo. Tada kildavo jaudulys, kaip išlaikyti pasiektą lygį. Ne šiaip sau mokiniams aiškinu: „Publika yra žiauri, ji nori dar, daugiau, ji tą jau matė, o tu esi toks pat.“ Taigi svarbu išlaikyti iškeltą kartelę, nes stovėjimas vietoje – tai leidimasis žemyn.

Jūsų vaidmenys pasižymėjo elegancija, užbaigtumu, šokote muziką. Kas labiausiai padėdavo rasti vaidmens raktą?

Šokau daug ką, ir ne vien tai, kas patinka. Be abejo, vaidmuo skiriamas pagal fizinius, techninius artisto duomenis, išvaizdą. Mokiniams sakau, kad mažai teks šokti vaidmenų, kurie patiks, turės juos prisijaukinti.

Nelengva atsakyti, kas padėdavo. Įkvepia choreografija, muzika, personažas. Svarbu, ar vaidmuo dramaturginis, ar tiesiog emociinis. Mano galva, šokis turi būti vaidmuo, tam tikra dramaturgija, o ne vien sausas judesių, choreografijos junginių atlikimas.

Artistiškumas įgimtas ar įgytas?

Turbūt įgimtas. Nors pati neturiu, su kuo lyginti, bet iš mokinių matau, kad tai įgimta.

Žinoma, kažkiek ir išmokstama. Paklausta, ar talentas, ar darbas svarbiau, atsakau: ir viena, ir kita. Be darbo talento nebus.

Baletų šokėjui labai svarbu charakteris. Reikia nebijoti scenoje būti drąšiam, ryškiam, nors nerėksmingam, savotiškai apsinuoginti, įlįsti į kitą asmenį. Scenoje būtina įtaiga. Mūsų Eglė Špokaitė visa tai turėjo, užtat ir buvo žvaigždė.

Kaip sovietmečiu pavyko išsiugdyti individualumą? Juk buvome auklėjami pagal vieną kurpalį.

Daugelis gyvenome sovietmečiu, o kiek daug individualybių subrendo.

Kas Jums, dabar pedagogei, labiausiai padeda ugdyti asmenybes, individualybes?

M. K. Čiurlionio menų mokykloje dirbu jau 27 metus. Iš pradžių viską dariau apgraibom, kaip tamsiame kambaryje. Dirbant pamažu atėjo patirtis. Išmokau aiškinti pasitelkusi anatomijos duomenis, emocijų niuansus. Pedagoginės veiklos pradžioje mačiau, kad mokiniai mane kopijuoja. Dabar tam tikrus rėmus, kanonus susakau ir leidžiu jiems patiems ieškoti, kurti. Nustojau bijoti nesusišnekėjimo su mokiniais. Su vienais susiklosto labai geras ryšys, su kitais – ne. Visiems vienodai geras nebūsi. Programa ta pati, ją kartoju, bet ateina kiti mokiniai, ir vėl viskas prasideda iš naujo. Mokiniai jau yra individualybės, reikia jas pastebėti, išlaisvinti. Būna taisytinų, gludintinų dalykų. Taip individualybės ir auga. Mokytojo misija – tik padėti.

Kokios naujos patirties įgavote bendradarbiaudama su choreografe Anželika Cholina ir jos teatru?

Tai nuostabi patirtis. Anželika kuria labiau draminią baletą, kur esama techninio šokio, bet tai nėra baletų šokio technika. *Moterų dainos* buvo pirmas spektaklis, kurį statėme su dramos aktoriais. Dramos aktorių ir baletų artistų šoki labai tiksliai apibūdino aktorė Dalia Michelevičiūtė: „Baletų šokėjai pirmiausia atsispiria nuo judesio, choreografijos, o dramos aktoriai pradeda nuo turinio ir taip įprasmina judesį.“ Darbas su aktoriais scenoje buvo neįkainojama patirtis. Spektaklyje *Karmen* šokau su Vaidu Martinaičiu, vėliau – su Sauliumi Balandžiu. Dramos aktoriai, kordebaletas – visi buvo individualybės.

Per *Karmen* spektaklį ypač pavargdavau, nors techniškai tai ne baletas. Mindaugo Baužio, mūsų baletų žvaigždės, klausiau: „Kodėl po baletų jaučiuosi mažiau pavargusi negu po *Karmen* spektaklio?“ Jis pasakė: „Todėl, kad čia tu darai viską iš tikrųjų, o baletė mes gal daugiau vaidiname.“ Emocinis krūvis turi būti taiklus, individualus, bet neperspaustas. Ačiū Anželikai už jos ypatingą gebėjimą, Dievo dovaną parinkti tinkamus atlikėjus. Labai

džiaugiuosi, kad teko su ja dirbti. Ypač brangus man Medėjos vaidmuo LNOBT – tai vienas svarbiausių ir įdomiausių mano vaidmenų teatre.

Jūsų ir Voldemaro Chlebinsko partnerystė *Don Kichote* buvo tobula. Kur šios meistrystės paslaptis?

Bent jau ispanų, čigonų, vengrų vaidmenyse, kuriuos šokau su V. Chlebinsku *Don Kichote*, *Gulbių ežere*, *Raimondoje*, nėra bendrų susilietimų, dueto kaip tokio, tėra vienas kitas rankos padavimas, apvedimas, apsikabinimas. Vyrauja akių kontaktas, kūno kalba. Valdui ypač puikiai pavykdavo akių kontaktas. Čia jis buvo nepakartojamas.

Puikus Jūsų scenos partneris buvo ir charizmatiškasis Genadijus Skorobogovas.

Su juo šokau *Makbete*, *Don Kichote*. Tai buvo itin ryškus, vyriškas baletų artistas, ieškantis ir nepaprastai šiltas žmogus, partneris,

2022

| 2/3 |

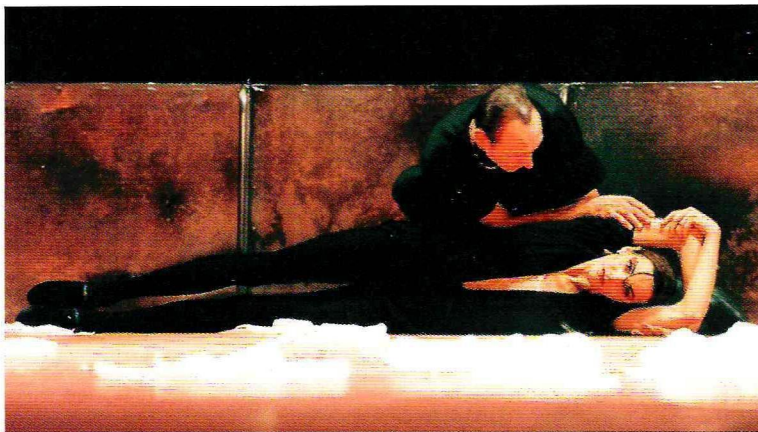
Gatvės šokėja baletė *Don Kichotas* (Espada – Voldemaras Chlebinskas)

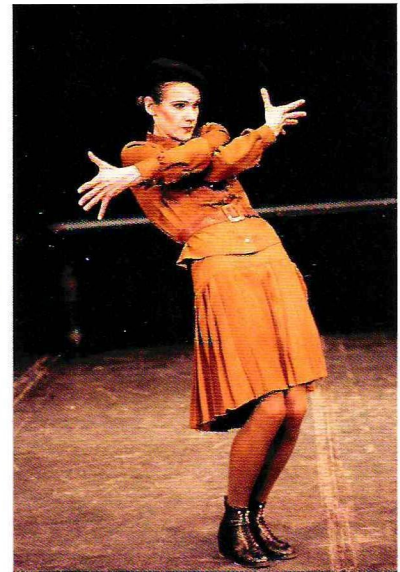
Rytiečių šokis su Aurelijumi Daraškevičiumi (*Spragtukas*)

Meilė

Su Vaidotu Martinaičiu spektaklyje *Karmen*

Moteryų dainos

asmenybė. O pradžia tokia, kad netikėtai buvome paskirti per vieną dieną išmokti ir scenoje atlikti ispanų šokį *Gulbių ežere*, kurio net mokykloje nebuvau repetavusi. Išvakarėse susipažinome su choreografija, o kitą vakarą jau turėjome šokti.

Kaip atsitiko, kad paragavote ir kino aktorės duonos - istoriniame filme *Dalia* sukūrėte pagrindinį vaidmenį? Kuo jums šis vaidmuo ypatingas?

Tai vėl nauja patirtis. Muzikinių televizijos filmų režisierė Jadvyga Janulevičiūtė pakvietė į bandymus ir buvau patvirtinta. Tai buvo

opera, o mes tik vaidinome, t. y. žiopčiojome. Po pirmųjų bandymų atsisakiau, bet režisierė prikalbino dirbti toliau. Po bandymų pasikeitė ir Jurgelio vaidmens atlikėjas - jį kūrė Rimas Bagdzevičius. Buvo sunku, bet be galo įdomu. Susipažinau su puikiais operos ir dramos artistais iš visos Lietuvos. Buvo filmuojama labai gražiose vietose: Baisogalos rūmuose, Palūšėje, Rumšiškėse.

Ar ši patirtis vėliau padėjo šokant baleto spektakliuose?

Ji tikrai buvo naudinga, praturtinanti daugeliu prasmų.

Kur Jūsų jaunatviškumo paslaptis?

Visos balerinos jaunatviškos, tai lemia darbo specifika. Kartais girdžiu sakant: „Tu elegantiškai eini“, nors būna, kad šliaužiu nuleista nugarą. Dainininką ar dramos aktorių visada pažinsi iš balso, tegul ir buityje kalbėtu, o šokėjo kūną formuoja judesys. Sukiužti, pasenti neleidžia ir darbas su mokiniais. Ačiū jiems!

Čiurlioniukai skiriasi nuo kitų mokinių, menai iširėžia jų elgesyje ir mąstysenoje. Jie subtilūs, mandagūs, pasižymintys vidine kultūra, o kartu – išdykę. Bet hiperaktyvūs mažiukai yra gerai, nes šokėjams reikia temperamento. Tykiam, ramiam, prasižioti bijančiam vaikui sunkiau pasireikšti, nes scenoje turi būti ryškus.

Ar privalu mokiniams laikytis dietos?

Dabar – jokių dietų, o šokdama laikiausi valgyimo režimo, ypač po dvejų motinystės atostogų, ilgesnių traumų. Dabar produktų kiek nori, o anuomet parduotuvėse vaisių, daržovių pasirinkimas buvo skurdus. Jogurto iš viso nebuvo. Galėjai nusipirkti kefyro, pasukų. Energijos pasisemdavome iš vitaminų. Prieš spektaklį gerdavome gliukozės, eleuterokoko lašukų. Dabar galima pasirinkti, kas individualiai tinka. Man, pavyzdžiui, tikdavo valgyti tris kartus per dieną, o ne penkis.

Kas Jums buvo balerinos etalonas, kai mokėtės, kai šokote, ir kas yra dabar?

Vienas iš balerinos etalonų vaikystėje ir dabar – Maja Pliseckaja. Jos įtaiga buvo neįtikėtina! Be galo patiko ir du šokėjai vyrai – Maris Liepa ir Aleksandras Godunovas. Ir dabar man jie patinka. Dar patinka Sylvie Guillem, Marianela Núñez. Pastarąją mačiau LNOBT spektaklyje *Bajaderé*. Tiesiog nereali!

J. Smorigino *Kelias* (1982 m.), kuriame šokote Jūs, Vijolė Parutytė, Valentina Tarasova ir Raimundas Maskaliūnas, buvo tarsis šviežio oro gūsis, naujas reiškinys to meto Lietuvos baleto pasaulyje. Prisiminkite šią patirtį.

Taip, tai buvo, kaip sako ispanai, „eso es“! Tai J. Smorigino diplominis darbas Leningrado (Sankt Peterburgo) konservatorijoje. Kai vėliau jis pastatė *Keturias dramas*, o paskui – *Makbetą*, turėjome teatrą teatre. Įprasta, kad po spektaklio repetitoriai užaina į grimo kambarį, susako pastabas, o po šių spektaklių buvo nerašyta tradicija susirinkti kuriame

nors grimo kambaryje, pabūti kartu, aptarti, kaip sekėsi. Labai brangintini dalykai, norėtu, si, kad jie būtų dažnesni.

Man išskirtinai brangūs vaidmenys viena-veiksmiuose J. Smorigino baletuose *Kelias* (Moteris), *Albos namai* (Angustija), *Makbetas* (Ledi Makbet), taip pat A. Cholinos *Medėjoje* (Medėja). Dabar žaviuosi Boriso Eifmano, Kirillo Simonovo, Martyno Rimeikio choreografija, deja, jų pastatymuose neteko šokti, nors būčiau labai norėjusi.

Labai mėgstu šiuolaikinį šokį. Kai aš mokiausi mokykloje, buvo tik klasikinio ir lietuvių liaudies šokio specializacijos. Po aštuntos klasės vykdavo atranka: vieni į klasikinį baletą, kiti į liaudies šokį. Dabar liaudies šokio klasių nebėra, bet yra šiuolaikinis šokis. Net nežinau, kaip būtų buvę man, gal būčiau pasirinkusi pastarąjį.

Kaip apibūdintumėte santykius su choreografais: ar tai buvo kūrybinis bendradarbiavimas, ar nurodymų vykdymas?

Šokėjas turi vykdyti komandas – atlikti vaidmenį pagal choreografiją. Klasikos kanonai griežtesni, bet ir ten galima individualiai pasireikšti. Šiuolaikinė choreografija taip pat turi kanonus, bet J. Smoriginas ir A. Cholina leisdavo varijuoti. Neteko susidurti su situacija, kad choreografas pasakytų: „Daryk, kaip aš noriu.“ Gal ir neprašydavau, ko nereikia.

Su Leokadija Sveikauskaite-Dumšaitiene

Su mokiniais (M. K. Čiurlionio menų mokyklos baletų skyrius)

Kaip išgyvenote istorijos lūžį - Lietuvos valstybingumo atkūrimą?

Iš prigimties nesu kosmopolitė, man geriausia Lietuvoje, kur gimiau, užaugau, kur gyvenu. Man visada gera čia grįžti. 1990 m. buvo didžiulis džiaugsmas, visi sekėme įvykius. 1991 m. sausio 13-ąją buvo kraupu, bet tikėjau, kad būsime laisvi. Dabar vėl vyksta protu nesuvokiami dalykai, bet tikiu, kad Ukraina laimės, tik kaina nežmoniškai didelė. Pamenu, kai sausio 13-ąją negalėjau iš įtampos repetuoti, repetitorė L. Šulga pasakė: „O ką tu gali padaryti? Savo gražiu darbu toliau puošti mūsų Lietuvos meną.“ Ačiū jai.

Dramos aktoriai atkūrus nepriklausomybę pasijuto nereikalingi. Ar panašiai jautėtės ir Jūs?

Ne, nesijaučiau.

Ar palaikote ryšius su buvusiais mokiniais?

Labai džiaugiuosi matydama juos scenoje, taip pat ir atliekančius buvusias mano partijas. Norėtuši visus matyti šokančius LNOBT, deja, gyvenimas kitoks. Tai jų pasirinkimas ir aš jį gerbiu. Mes kartu dirbome, aš jiems padėjau, jie susiformavo kaip atlikėjai, ir aš negaliu jiems, pavyzdžiui, pasakyti: „Tiek į tave įdėjau, o tu spjovei ir viską palikai.“

Buvo toks mylimas mokinys Andrius Butkys. Baigdamas mokyklą iš sceninės praktikos gavo dešimtuką, buvo pakviestas į LNOBT, bet atsisakė, nuėjo šokti į Lietuvos ansamblį. Galiausiai baigė prancūzų filologiją ir nebešoka. Buvo labai smalsus, charizmatiškas šokėjas, bet nesileido perkalbamas. Gerbiu jo ir kitų mokinių pasirinkimą.

Vieni vaikai greičiau supranta pastabas, yra imlesni – palinkėčiau sau daugiau tokių, bet neskirstau mokinių į mylimus ir nemylimus. Su vienais greitai randu bendrą kalbą, su kitais nepavyksta. Jei matau, kad buvau per griežta, pakėliau balsą, man svarbu atsiprašyti. Geras žodis, paskatinimas kad ir už menkiausią pažangą, palaikymas daro stebuklus.

Būtų įdomu, jei prisimintumėte atmosferą mokykloje, moksleivių santykius tada, kai mokėtės.

Esu L. Dumšaitienės mokinė, o ji buvo griežta pedagogė. Turėjau ir griežtą fortepijono mokytoją Sofiją Laukavičiūtę, bet niekada nesijaučiau žeminama. Etikos mokytojai nepažeisdavo. Dabar būna skaudu ir pikta, kai kartais baigusieji mūsų mokyklą viešumoje kalba, rašo straipsnius, kaip juos čia vos ne badu marino ir kaip čia viskas buvo blogai. Taip dažniausiai rašo tie, kuriems nepavyko savęs realizuoti. Tiek anksčiau, tiek ir dabar mūsų mokykloje tarp mokytojų ir mokinių vyrauja pagarba. Mano nuomone, niekinti žmogaus negali, neturi teisės, kad ir koks jis būtų negabus šokti.

Ar anuomet vieni šokėjai buvo proteguojami, o kiti patirdavo mobingą?

Šioki tokį protegavimą patyriau mokykloje. Tai buvo pirmoji mano karjeros „tragedija“. Statėme koncertinį numerį *Višta su viščiukais* pagal Modesto Musorgskio muziką. Aš rengiau Vištos partiją mokytojos L. Dumšaitienės klasėje, o kita Višta buvo primabalerinos Genovaitės Sabaliauskaitės klasės mokinė. Ir aš, deja, negavau tų kart galimybės šokti baigiamajame koncerte. Pamenu nusivylimo ašaras. Egzistuoja mėgstunemėgstu, myliu-nemyliu momentas.

Esu labai dėkinga choreografui, buvusiam Baletu trupės vadovui Vytautui Brazdyliui. Kai karjeros pradžioje gavau pasiūlymą šokti Leningrade Askoldo Makarovo trupėje, jis nieko nesakydamas apipylė mane trimis naujais soliniais vaidmenimis, tarp jų ir Gatvės Šokėjos *Don Kichote*. Jo dėka įsitvirtinau kaip solistė. Didelį palaikymą jaučiau ir choreografo Elegijaus Bukaičio vadovavimo laikotarpiu. Ką tik šokau, viską stengiausi atlikti kuo geriau, vis dėlto artimesni man buvo charakteriniai ir dramatiniai neoklasikiniai vaidmenys.

Šviesaus atminimo Aliodija Ruzgaitė negalėjo gyventi be dviejų dalykų - baletu ir jūros. Be ko negalite gyventi Jūs?

Be vandens - be ežero, jūros, ir ne bet kurios, o Baltijos! Esu maudžiusis Atlanto vandenyne, Viduržemio jūroje, paauglystėje - Juodojoje jūroje. Jaučiu Atlanto vandenyno, Viduržemio jūros dydį, bet mane traukia mūsų palyginti nedidelė Baltijos jūra, ypač Kuršių nerija. Vykstu ten kas vasarą. Gal ši trauka atėjusi iš vaikystės, kai porą savaitių vasarodavome prie ežerų, o paskui - pajūryje.

Mano ritualas - anksti rytą išsimaudyti jūroje. Vasarą prie jūros būnu 3-4 savaites. Mokslo metų pabaigoje jaučiuosi šiek tiek pavargusi nuo baletu - norisi atostogų. Bet tai turbūt natūralu net ir labai mylimame darbe. Mėgstu ir keliones, man labai brangus Lietuvos kameriškas. Ji mažytė, bet čia visko daug - puikios architektūros, gerų teatrų, įdomių žmonių.

Ar lieka laiko hobiui?

Labai mėgstu megzti, skaityti, lankyti dramos spektaklius, parodas. Tai praplečia akiratį, suteikia naujų kūrybinių impulsų. O kartais patinka tiesiog patinginiauti!

Tradicinis klausimas: ko palinkėtumėte M. K. Čiurlionio menų mokyklai, jos pedagogams, mokiniams jubiliejaus proga?

Puoselėti tai, ką turime, - savo artistinį išskirtinumą. Pamenu latvių choreografės Allos Sigalovos spektaklį *Geltonasis tango* Nacionaliniame dramos teatre. Žiūrėjau į latvius - lyg ir viskas gerai, bet scenoje pasirodė Eglė Špokaitė ir Mindaugas Baužys iškart kaip magnetas patraukė visų dėmesį. Tad linkiu ir toliau ieškoti, puoselėti individualybes, išlaikyti subtilų meninį skonį. Linkiu gero ryšio, artistams - tarpusavio partnerystės su pedagogais, choreografais ir, žinoma, geros sveikatos ir taikos.

Kaip jubiliejaus proga apibendrintumėte savo gyvenimą ir karjerą?

Jei gyvenimas būtų duotas dar kartą, eičiau tuo pačiu šokio keliu, kito neįsivaizduoju. Pacituosiu M. Baužį: „Mane traukė matematika, bet pasirinkau šoki.“ Kadangi nuo mažens mėgau judėti, šokti, dėdė Adomas Gineitis ir jo žmona pasiūlė rinktis baletą. Gimiau truputį per anksti, kai nebuvo atsivėrusios sienos, tad per mažai šokau šiuolaikinės choreografijos. Vis dėlto nieko nesigailiu, esu patenkinta tiek kūrybiniu, tiek asmeniniu gyvenimu. Sau ir visiems palinkėčiau, kad viskas būtų gerai.

Ar norėtumėte dirbti LNOBT pedagoge repetitore?

Norėčiau dirbti charakterinių vaidmenų repetitore, bet kol kas nėra galimybių. Visai pereiti į teatrą netraukia, nes nenoriu palikti mokyklos.

Dėkoju už pokalbį. ■